

ชื่อเรื่อง การศึกษาปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพรวิภา เต็บจันทิกและนางกิงแก้ว ที่จันทิก

บทนำและวัตถุประสงค์ : โรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญที่สุดของประเทศพัฒนาและกำลังเป็นปัญหาเพิ่มขึ้นในประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง และมีความสัมพันธ์กับพันธุกรรม และภาวะน้ำหนักเกิน จากการสำรวจกลุ่มนักเรียน พบว่า มีแนวโน้มภาวะน้ำหนักเกินที่สูงขึ้น อันเนื่องมาจากพฤติกรรมการรับประทานอาหารตามกระแสบริโภคนิยม และพฤติกรรมการออกกำลังกายที่ไม่เพียงพอ

วิธีการศึกษา : การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย จังหวัดศรีสะเกษ ตามแนวทางการคัดกรองความเสี่ยงสุขภาพของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ระดับชั้นปีที่ ๔-๖ จำนวน ๑,๖๐๒ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตอบแบบคัดกรองความเสี่ยงด้านสุขภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การจัดกลุ่มสุขภาพ

ผลการศึกษา : พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ ๖๑.๔๒ มีอายุเฉลี่ย ๑๗ ปี อายุน้อยที่สุด ๑๕ ปี อายุมากที่สุด ๑๙ ปี ปัจจัยเสี่ยงด้านพันธุกรรมเบาหวาน ร้อยละ ๒๖.๕๓ พันธุกรรมความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๒๓.๐๓ ค่าดัชนีมวลกายส่วนใหญ่อยู่ระดับปกติ ร้อยละ ๕๔.๓๓ และวัดรอบเอวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ ๙๑.๓๓ ด้านพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า สูบบุหรี่ ร้อยละ ๒.๗๖ ดื่มสุรา/แอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙.๑๔ ส่วนใหญ่ออกกำลังกายน้อยกว่า ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ ๕๔.๘๘ และชอบรับประทานอาหารรสหวานมากที่สุด ร้อยละ ๔๓.๒๐

สรุปและข้อเสนอแนะ : นักเรียนมีภาวะอ้วน ร้อยละ ๘.๕๑ พบมากในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ร้อยละ ๔๒.๔ และวัดรอบเอวเกินเกณฑ์ ร้อยละ ๘.๓๔ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดรูปแบบการให้สุขศึกษาโดยควรเน้นปัจจัยเสี่ยงด้านอายุและพันธุกรรม ส่วนด้านพฤติกรรมควรเน้นการออกกำลังกายและพฤติกรรมการเลือกบริโภคอาหารที่เหมาะสมอย่างถูกต้อง เพราะในปัจจุบันเด็กไทยชอบรับประทานอาหารรสหวานมากขึ้น และมีแนวโน้มเกิดภาวะเด็กอ้วนเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงควรจัดคอร์สสุขภาพเชิงปฏิบัติการในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้และกระตุ้นให้เกิดความตระหนักต่ออันตรายของโรคที่อาจเกิดจากภาวะอ้วนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป